

የመሰረታዊ ለውጥ ዋስትናችን

ብሄራዊ መግባባትን እውን በማድረግ ብቻ የሚገኝ ነው !

ከአክሊሉ ወንድአፈረው

(ethioandenet@bell.net)

ኦገስት 14፣2018

ዶክተር አብይ የሚመሩት የለውጥ ሀይል በህዝብ ግፊት ወደ ስልጣን ከመጣ ካለፉት አራት ወራት ወዲህ እጅግ ብዙ አስደሳችና ተስፋ ሰጭ ተግባሮችና ጅምሮችን እየተመለከትን ነው። ሰብአዊ መብት በመከበር ላይ ነው ፤ በፖለቲካ አመለካከት ምክንያት መታሰርና መገረፍ እየቀረ ነው ፤ መጻፍ መናገር ወዘተ አያሳስርም፤ መደራጀት ይቻላል የፖለቲካ እስረኞች እየተፈቱ ነው ፤ መዳረሻቸው ያልታወቁትንም ማፈላለግ እንደሚቀጥል ቃል ተገብቷል፤ በስደት ላይ የነበሩና በመሳሪያ ትግል ይፋለሙ የነበሩ ሳይቀሩ ወደሀገር ተመልሰዋል ወይም በመመለስም ላይ ናቸው። ዛሬ በኢትዮጵያያችን ይህ ሁሉ እጅግ አስደሳች ብቻ ሳይሆን ከ 27 አመቱ ህወሀት መራሹ አገዛዝ መዳከም ጋር ተያይዞ መሰረታዊ ለውጥ ለመጀመሩ ምልክት ነው።

የተጀመረው ለውጥ ወደፊት እንዲሄድና የዴሞክራሲ ስርአት መሰረት እንዲጥል ለማድረግ ደግሞ እስካሁን ከተጓዘንበት የበለጠ ርቀት መሄድ ይበልጥ የተወሳሰቡ ችግሮችን በድፍረት መፍታት ደረጃ በደረጃ ሁሉን አሳታፊ ስርአትን መገንባት የግድ ይላል።

የዴሞክራሲ መሰረት ጠንካራ ወይም ተወዳጅ ግለሰብ ሳይሆን ጠናካራ ተቋማት ሲሆኑ ትግሉ አስተማማኝና ቀጣይነትም ያለው ይሆናል።

ዶክተር አብይ ሲናገሩ እንደተሰማውም ዴሞክራሲን ለመገንባት ማበረታታት የሚያስፈልገው ሞጋች እንጂ እሽ ባይ ዜጋ አይደለም ። ይህ ደግሞ እውን እንዲሆን ይህን ሁኔታ የሚያበላጽግ መሰረት ማጣል ያስፈልጋል። ዴሞክራሲ ብልጭ ብሎ ከታየ በኋላ ያንድ ሰሞን ግር ግር እንዲሆን ብቻ ሳይሆን በቀጣይነት እንዲያድግ የሚያስችል ምህዳር መፋጠር ያስፈልጋል።

እነዚህን ሁሉ ተ

ባራዊ ለማድረግ ደግሞ ሁሉም ባለድርሻዎች የሚሳተፉበትና በሀገራችን ዋና ዋና ጉዳዮች ላይ እስካሁን ከተዘፈቅንበት አጥፊ ስርአት ወደ ዴሞክራሲአዊ ስርአት ልንጓዝ የሚያስችለን የጋራ እቅድ በሁሉም ባለድርሻዎች ተሳትፎ መንደፍ ያስፈልጋል። የምንሸጋገረው በምን መልክ በሚለው ላይ ባቻ ሳይሆን አጠቃላይ የሽግግሩን ሂደት እውን ለማድረግስ ምን መቸ በማን መሰራት እንዳለበት በጋራ መወሰንና መግባባት ላይ መድረስ አስፈላጊ ነው።

ይህ ሲሆን ሁሉም ባለድርሻ፤ ሁሉም ዜጋ ስርአቱን የኔ ነው የሀገሩንም ህግጋት መከበር አለባቸው ብሎ እንዲያምንና እንዲንከባከብ ሁኔታዎች ይመቻቻሉ።

ሁላችንም እንደምናውቀው ላለፉት 27 አመታት በስልጣን ላይ የቆየውና የሀገራችን መሰረታዊ ችግሮች ዋና ምንጭ የነበረው ኢህአዴግና የኢህአዴግ ፖሊሲዎች ናቸው። ዛሬ ከኢህአዴግ የወጡ የለውጥ ሀይሎች እነ ዶክተር አብይን እንደግፍ ስንል እሁንም ኢህአዴግ የጥፋቱ ባለቤት የመፍትሄውም ብቸኛ ባለቤት ሆኖ ሁሉንም ጠቅልሎ ይዞ ወደ ዴሞክራሲ ሊያሸጋግረን ይችላል ለማለት አይደለም።

ይህ ሊሆን አይችልም፤ አገዛዙም ስርአቱም ለ 27 አመታት ከቆየበት አጣብቂኝና ይከተለው ከነበረው አጥፊ ርእዮት እንዲህ በቀላሉ ሊጸዳ አይችልም። አገዛዙ አቅፈው ደግፈው ያቆዩት ተቋማቱ፤ ባለስልጣኖችና ተጠቃሚዎች ሁሉ፤ ሁሉንም ነገር ድንገት እርግፍ አድርገው የለውጥ ሀይል ሊሆኑ አይችሉም። ስለዚህም ወደ ዴሞክራሲያዊ ስርአት የማሸጋገሩን ሀላፊነት በብቸኝነት ኢህአዴግ ሊሸከም ከቶውንም አይችልም።

ከዚህ አዙሪት ለመውጣት ያለው እንዲሁና ዋናው አማራጭ ብሄራዊ መግባባትን እውን የሚያደርግ ብሄራዊ ጉባኤ ባስቸኳይ መጥራትና በዋና ዋና ጉዳዮች ላይ ለምሳሌም በምርጫ ህጉ፤ በምርጫ ቦርዱ አወቃቀርና በመጭው ምርጫ የጊዜ ሰሌዳ ላይ በፖለቲካ ፖርቲዎች ህግ ላይ የጸጥታ ሀይሉንና ሰራዊቱን ገለልተኛ በማድረግ ላይ፤ በየበታው የሚታዩ ግጭቶችን በማብረድና በማስቆም ላይ፤ በዴሞክራሲ ተቋማት ግንባታ ላይ፤ የፍትህ ስርአቱን ነጻና ገለልተኛ በማድረግ ላይ ወዘተ መግባባትና የጋራ በይነ እቅድ (ሮድ ማፕ) ማውጣት ያስፈልጋል። አንዳንዶቹ አጀንዳዎች ባጭር ጎዜ ሌሎች ደግሞ ረዘም ባለ ጊዜ መፈታት እንደሚገባቸው የታወቀ ሲሆን ይህን የጊዜ ሰሌዳም ሆነ ሂደቱን በተመለከተም ቢሆን የባለድርሻዎች ተሳትፎና የውሳኔው ባለቤቶች መሆን እጅግ አስፈላጊ ነው።

ብዙ ጊዜ እጅግ የተካረረ (የተቋሰ) ፖለቲካ ስር በሰደደበት ሀገር እና ባጠቃላይም ከአምባገነን ስርአት ወደ ዴሞክራሲ በሚደረግ ሽግግር ትልቁ ተግዳሮት በተለያዩ ባለድርሻዎች መሀል መግባባትን መፍጠር አለመቻል ነው። ብሄራዊ መግባባት የሚለው ቃል ሲነሳ ብዙዎችን የሚያስጨንቃቸው ይህ ጉዳይ ነው።

በሁሉም ሀገራዊ ጉዳዮች ላይ በቀላሉ ስምምነትን እውን ማድረግ ቀላል አለመሆኑ ራሱ ሀገራችን ውስጥ ዘላቂ ሰላምና መረጋጋትን ለማረጋገጥ ይህን አስቸጋሪ ጉዞ መጓዝና ተግዳሮቱንም መወጣት እጅግ አስፈላጊ እንደሆነ ያሳያል።

በተለያዩ ሀገሮች ወደ ዴሞክራሲ የተደረገ ሽግግር ልምድ እንደሚያሳየን በዚህ ሂደት ውስጥ እጅግ ቀልጣፋ ውጤትን ለማግኘት በሁሉም ባይሆን በአብዛኛው ባለድርሻዎች ተደማጭነትና አክብሮት ያለው መሪ መኖር እጅግ ቁልፍ ጉዳይ ነው። የደቡብ አፍሪካን የዘረኞች መንግስት ወደዴሞክራሲያዊ ስርአት ለማሸጋገር በተደረገው ሂደት ታላቅ ሚና የተጫወቱት በተለያዩ ባለድርሻዎች ታላቅ ተቀባይነትና ክብር የነበራቸው ታላቁ መሪ ኔልሰን ማንዴላ ነበሩ።

በሀገራችንም ውስጥ ዶክተር አብይ ዛሬ በብዙ ባለድርሻዎች ዘንድ እጅግ ታላቅ አክብሮትና ታላማኒነትን አግኝተዋል። በመሆኑም ይኸን ተቀባይነት (የፖለቲካ ካፒታል) በመጠቀም ዶክተር አብይና የለውጥ ሀይሉ ለብሄራዊ መግባባት እውን መሆን ታላቅ አስተዋጽኦ ለማድረግ የሚያስችላቸው ልዩ ሁኔታ ላይ ይገኛሉ። ይህን ተግባር ብሄራዊ ጉባኤውን ባስቸኳይ በመጥራት፤ ባለድርሻዎች በተወሰነ ጊዜ ወደ ጋራ መግባባት እንዲደርሱ በማበረታታት ተጽእኖ በማድረግና በመሳሰሉት እጅግ ሊያግዙና አመራር ሊሰጡበትም ይችላሉ። ዶክተር አብይና የለውጥ ሀይሉ ብቃቱም ተቀባይነቱም ስላላቸውም ታላቅ ውጤታማነት ያለው ስራ ባጭር ጊዜ ውስጥ ተግባራዊ አንዲሆን ሊያደርጉ ይችላሉ።

ይህ ሲሆን አሁን በመካሄድ ላይ ያለው ለውጥ በከፍተኛ ደረጃ በህዝብ የታቀፈ ፣ ሰፊ ተቋማዊ መሰረት ያለው እንዲሆን ስለሚያደርግ በቀላሉ የማይናጋ ቀጣይነቱም ይበልጥ አስተማማኝ እንዲሆን ማድረግ ይችላል።

ብሄራዊ መግባባት ሲኖር ሁሉም ባለድርሻ የራሱን አሻራ በዋና ዋና ጉዳዮች ላይ ስለሚያይ ስርአቱን የኔ ብሎ ለመቀበልና የወደፊት ግጭቶችንም ለማስወገድ ታላቅ መሰረት ይጥላል፤ ለሀገር እንድትሰማንም አስተማማኝ መሰረት ይሆናል።

ይህ ሂደት ለዴሞክራሲ ስርአት

ንባታም እጅግ ጠንካራ መሰረት የሆኑ ህግጋትና ተቋማት መሰረት መጣል ብቻ ሳይሆን በጊዜ ሰሌዳ የተደገፈ በማንም ላይ ጥገኛ ያልሆነ ፣ ሁሉም የተስማማበት ተጨባጭ ሽግግር ሂደት እንዲኖር ያስችላል።

ከውጭ ለሚመለከቱ ሁሉም የሀገራችን የለውጥ ሂደት በአስተማማኝ መሰረት ላይ የሚገነባ እንጂ በተወሰኑ ክፍሎች በጎ ፈቃድ ላይ የተንጠለጠለ እንዳልሆነ ስለሚያመለክት የረጅም ጊዜ ኢንቨስትመንትን ይጋጠዛል የቅርብና የሩቅ ወዳጆቻችንም በሀገራችን ላይ ያላቸውንም መተማመን ያጠነክራል።

እንደሚባለውም ለነጻነት መታገልን ያልመረጡ ሁሉ ነጻነትን ሊያጡ እንደሚችሉ መገንዘብ ያስፈልጋል። ይህም በመሆኑ አሁን በትግላችን እውን የሆነውንና እየጣጣምነው የሚገኘውን ለውጥ ስር እንዲሰድና እንዳለፉት ጊዜያት እንዳይነጠቅ ለማድረግ ብሄራዊ መግባባትን እውን ለማድረግ ለሚያስችለው ታላቅ የዘመናችን ሀገራዊ ፕሮጀክት ተግባራዊ መሆኑ ያለአንዳች ማመንታት ሁላችንም መረባረብ ይኖርብናል።

በዚህ ረገድ ይህን ታላቅ ሀገራዊ ፕሮጀክት ተግባራዊ እንዲሆን በማመቻቸት ዶክተር አብይም ሆኑ ባስተዳደሩ ውስጥና ካስተዳደሩ ውጭ የሚገኙ የለውጥ ሀይሎች በሚያልፍ ጊዜ የማያልፍ ታሪክ ሰርተው ታላቅ ውላታን ለሀገራችንና ለህዝባችን ማበርከት የሚችሉበት ሌላ እድል አሁንም ከፊት ለፊታችን ይገኛል። ጥያቄው ይህን ሀላፊነት ባግባቡ እንወጣዋለን ወይንስ ዳግም እናባክነዋለን የሚለው ነው።